

a terepbejárás adatait látszik visszaigazolni: két lelőhelyről van szó, a feltárt objektumok nem érnek össze. Teljes biztonsággal azonban nem zárhatjuk ki, hogy a meglehetősen ritkás és kevés leletanyagot tartalmazó Berekböszörmény–18 Csík-tó Nyugat 2. lelőhely a Berekböszörmény–17 Csík-tó Nyugat lelőhelyen azonosított településeknek a széle.

Munkatársak: Hága Tamara, Kolozsi Barbara régészek; Jurás Ákos, Tóth Mihályné Simon Andrea régésztechnikusok.
BAJKAI ROZÁLIA

21. Beremend, Csípőtelek (KÖH 20105)

(Baranya megye) Á

2011–2012-ben, május, december, és január hónapokban, a csípőteleki tehenészet átalakítása során régészeti megfigyelést végeztünk a kivitelezés ütemezéséhez igazodva. A telep É-i részén a lelőhely középkori rétegével összefüggő gödrök (3 darab) és sütökemence került elő. A paticsos-hamus betöltésű gödrök kerámiaanyaga alapján a 13. századra keltezhető jelenségek kerültek elő a kivitelezés földmunkái során.

KOVALICZKY GERGELY

22. Berettyóújfalu-Berettyószentmárton határa (Hajdú-Bihar megye) U, B, Á, I

A „Berettyó védőtöltések fejlesztése a Kis-sárréti és a berettyóújfaluí ártéri öblözetekben” tárgyú beruházás által érintett területeken régészeti próbafeltárásokat folytatott a Déri Múzeum. A Berettyó jobb és bal partján összesen 37 kutatószonda kijelölése történt meg a Csökmő és Berettyóújfalu közötti szakasról készült régészeti hatástanulmány alapján.

Nyár-Tó-dűlő 1. (KÖH 69445): A lelőhely Berettyószentmártontól Ny-ra, a Berettyó bal partján, a Nyár-Tó-dűlőn található. A régészeti ásatások alatt 3 gödör került feltárássra, melyek a középső neolitikumra (AVK, esztári csoport) keltezhetőek.

Nyár-Tó-dűlő 2. (KÖH 83525): A lelőhely Berettyószentmártontól K-re, a Nyár-Tó-dűlőn, a Berettyó bal partján húzódó K–Ny-i irányú gerincen található. A feltárások során 2 gödör és 1 árok dokumentálására került sor, melyek egy település részét képezték, de ennek korát – datáló leletanyag hiányában – nem lehetett meghatározni.

Nyár-Tó-dűlő 7. (KÖH 83529): A projekt kapcsán folytatott újabb terepbejárások során azonosításra került egy lelőhely, mely Berettyószentmártontól Ny-ra a mai Berettyó medertől D-re mintegy 500 m-re, a Nyár-Tó-dűlő nevű határrészen húzódó É–D-i irányú gerincen helyezkedik el. A középső neolitikumból, bronzkorból és Árpád-korból származó kerámiatöredékek kerültek felgyűjtésre.

Munkatársak: Faur Zoltán, Papp Enikő, Tóthné Andrea régésztechnikusok.

HULLÁM DÉNES

23. Berettyóújfalu, Kis-tanya (KÖH 62336)

(Hajdú-Bihar megye) Sza

A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága 2012. szeptember 12-én régészeti próbafeltárást végzett Berettyóújfalu, Kis-tanya 0199/3 hrsz.-ú ingatlanon, az ER-DE Kft. telephelyén tervezett gépjárműszerviz-épület beruházás terü-

letén. A régészeti próbafeltárás során kutatószondát nyitottunk, melyben 20–30 cm-es mélységben régészeti objektumok kerültek elő egymástól mindössze 2,5–4 m távolságra. A helyszínre kikerülő Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Örökségvédelmi Irodájának munkatársa jelenlétében megállapodás született arról, hogy a lelőhelyrészlet megfelelő szakmai színvonalú dokumentálásának érdekében a beruházással érintett szervizépület teljes területén régészeti megelőző feltárás szükséges.

A humuszolást követően 12 régészeti objektum feltárását dokumentáltuk. 2012. október 11-éig összesen 13 db, 4–5. századi objektumot tártunk fel, melyek az ún. késő szarmata időszak egyik települését jelölik. A leletanyagot jó minőségű, gyors korongon készült kerámiák jellemzik, közülük is kiemelkednek a római *terra sigillata* töredékek. Több gödör alján és betöltésében is faszenes foltokat sikerült megfigyelni, de kiemelkedik a 10/10-es jelű objektum, melynek alján faszenes-paticsos réteg volt. A gödör K-i falában egy keskeny fülkét alakítottak ki, melyből nagy mennyiségű állatcsont került elő. A fenti jelenségek túlmutatnak a tárológödrök általános funkcióján, de értelmezésükhöz további vizsgálatok szükségesek.

Munkatársak: Bajkai Rozália, Laczi Orsolya régész; Jurás Ákos, Koroknai Zsolt, Volosinovszky György régésztechnikusok.
HULLÁM DÉNES

24. Bernecebaráti, Somos (KÖH 94339)

(Pest megye) I

A kősort Bezeczy Árpád (Duna-Ipoly Nemzeti Park) ismerte fel. A Varjasi pihenőtől induló sánc ÉK-i végétől, a Tótok újtól É-ra 120–130 m-re kezdődően meg-megszakadó kősor követhető É irányába a Somos-völgy meredek Ny-i oldala feletti peremen. A Nagy-völgy irányába tart lefelé, de kb. 1300 m után végleg eltűnik. Ez nem sánc, nem védelmi mű, talán az egykori erdei legeltetés területét zárta le a kősor, sövény, egyszerű kerítés formájában, amely teljesen szétomlott, elkorhadt.

A kősor maradványát Szádeczky-Kardoss Géza közreműködésével mértük fel.⁸

NOVÁKI GYULA

25. Budapest, I. Budai Vár-barlang (KÖH 23886)

Kő, Tő, Kú

2012. január 12. és március 26. között végeztünk régészeti megfigyeléseket a Bécsi kapu tér alatti barlangpince-rendszerben (hrsz. 6563), ahol a Budapest Főváros I. Kerületi Önkormányzat megbízásából a több éve megkezdett, ám félbe maradt veszélyelhárítási munkákat végezték.

A barlangrendszerben az eddig ismerteken kívül újabb épített elemeket tudtunk megfigyelni és dokumentálni. A Nyugati III. vágatban pincefalak kerültek elő, valamint a K felé vezető átjáró téglalbozata. Ezt a két járatot valamikor ajtóval választhatták el, ennek nyomát találtuk a falazat kialakításában.

⁸ Szádeczky-Kardoss Géza: Börzsönyi vártúrák. A Börzsönyi várai. [Budapest] 2014, 18–20.